HebrewBooks.org ©Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

גמול שמעתי. מאימתי נמנית ר' שמעון פוטר. מאותו ואת בנו: **שחיטה שחיטה לחויב.** בשלמים כגון הא לתמיהא בתמיה ממייס נמנו: **ואי אתמר אמר ר"ש אחת שחיטה לחויב.** בשלמים: **וכי תימא קסבר ר"ש עגלה בשחיטה כשרה.** לכפרתה והויא לה שחיטה שחיטה לחויב לתמיה (ו) עין משפט ומתניתא קתני ר' שמעון פוטר. מאותו ואת בנו: **שחיטה שחיטה לחויב.** בשלמים כגון הא לתמיהא בתמיה ממייס נמנו: **אחת שחיטה לחויב.** בשלמים: **וכי תימא קסבר ר"ש עגלה בשחיטה כשרה.** לכפרתה והויא לה שחיטה שחיטה לחויב לתמיה (ו) עין משפט ומתניתא קתני ר' שמעון פוטר. מאותו ואת בנו: **שחיטה שחיטה לחויב.** בשלמים כגון הא לתמיהא בתמיה ממייס נמנו: **אחת שחיטה לחויב.** בשלמים: **וכי תימא קסבר ר"ש עגלה בשחיטה כשרה.** לכפרתה והויא לה שחיטה

(ו) גמ' חיטה כן אם עד: (ב) שם ממצוה וכלל שעשה שלילה החוא היה: (ג) שם מי שנח על ידו ספק: (ד) שם מפני שמכשרת כל"ע ומיכא שהיא ממקך: (ה) שם ממעלקה נודע לה הרי זו מקבל: (ו) רש"י ד"ה וכי תימא וכו' למילף משום דשחיטה במקום: (ז) ד"ה מכפר שאר חטאות: (ח) ד"ה על שחטאת לספק כל"ע ומיכא נמי ממקך: (ט) תוס' ד"ה ממילי וכו' ומ"ש עבדה לבתה דמיירינהו: (י) ד"ה ומגלי סבר וכו' וקשה וכו' דצפרי: (כ) בא"ד והלל גלף שחוטה ממכשרי: (ל) בא"ד ועוד כ"ל בהך דקידושין התם: (מ) בא"ד כ"ל מדה אשר לא תמלנו לנרמז: (נ) בא"ד ות"ח ומדזה אשר לא תמלנו חיכי ממעמט מינה מיכוח וכו' וי"ל דכיון דגלי:

רבינו גרשום

בהנאה: עגלה ערופה אימתי נאסרת בהנאה רב המנונא אמר מחיים. משמע יריידתה לנחל איתן: השוחט פרת חטאת כו' ר' שמעון פוטר משום אותו ואת בנו. דר' שמעון סבר שחיטה שאינה ראויה לאכילה לא שמה שחיטה ופטור ורבנן סברי שמה שחיטה וחייב משום אותו ואת בנו: אלא אי אמרת לאחר עריפה. אסור בהנאה ולא קודם: אמאי פטר ר' שמעון. כי שחטה קודם עריפה והא שחיטה ראויה היא דאכתי אינה אסורה בהנאה: וכי תימא סבר ר' שמעון עגלה בשחיטה כשרה. דשחיטת עגלה במקום עריפה היא דשחיטתה אוסרתה בהנאה כמו עריפה: והתנן הכשר בפרה כו'. אישתיק. רבה: לבתר דנפק. רב המנונא: אמר רבה מ"ט לא אמרי ליה דר' שמעון. סבר עגלה בשחיטה כשירה ושחיטתה היא אוסרתה בעריפה ולא היא אוסרתה ראויה: ורב המנונא סבר. א"כ לא נשתמיט רבי. אלא לאו שי"מ מחיים אסור בהנאה ובהכי פליגי כדאמינא: אמר רבא מנא אמינא לה. דלאחר עריפה אסור בהנאה: מדתנן עגלה וכו' אלא אם עד שלא נערפה נמצא ההורג תצא ותרעה בעדר ואי אמרת מחיים אסורה משעת יריידתה אמאי תצא כו'. תני אם עד שלא נראית לעריפה כלומר אם קודם יריידתה לנחל איתן שנראית לעריפה נמצא ההורג תצא ותרעה בעדר. הא מאחר שיריידה שנראית לעריפה אפי' מחיים אסורה: ראי ס"ד מחיים אסורה היכי אמר ביפרה ספיקה הא עדיין כשנמצא ההורג עדיין לא כיפר דאכתי לא נערפה ואמאי תקבר. אמר לך רב המנונא תנאי היא ואנא דאמרי כדאי תנא דבי ר' ישמעאל: נאמר מכשיר ומכפר בפנים. היינו אשם מצורע שטעונין לסיכה בקודש ומכפר היינו חטאת מצורע ועשיריתהם בפנים היא בעזרה: ונאמר מכשיר ומכפר בחרץ. היינו צפור שחוטה דמצורע שמכשירו לסיכה למחנה מכפר בחרץ היינו עגלה ערופה מה מכשיר ומכפר האמור בפנים עשו בו מכשיר כמכפר דזה זה אסורין בהנאה מחיים משעה שהקדישן אף מכשיר ומכפר האמור בחרץ עשו בו מכשיר כמכפר בחרץ היינו צפור משנולחת בהנאה מחיים. ואיכא דאמרי מכשיר כמכפר בחרץ היינו צפור משנולחת דמצורע דאסורה בהנאה מחיים עד שעת שליחה אבל לאחר שליחה מותר בהנאה דלא אמרה תורה שלח לתקלה: תוץ מאחר יוה"כ יום אחד. לפי שאותו יום עדיין לא בא לידי ספק איסור: אמר המנון כו'. וחכמים אומרים אין מביא אשם חלוי על שאר ספק איסור אלא על ספק דבר שחייבין על דזנו כרת ושגגתו חטאת: אי ס"ד חובה היא. ומכפרת כפרה גמורה כשאר חובות א"כ מיהיידע ליה אמאי מייתי חטאת הא כפרה עליה אשם חלוי: ורבנן אמרי עולה ושלמים כו' אבל חטאת ואשם חובה ניתנו ואשם חלוי נמי חובה ואי אמרת א"כ אמאי מייתי חטאת בהריה כשיודע לו לו [קשיא] אשם חלוי לא הוי חובה לכפר כפרה גמורה אלא להכי אתא לכר': א"ל אמרי לך רבנן עולה ושלמים. אע"ג דאתו נמי בחובה שלמים כגון שלמי עצרת [עולה כגון] עולת ראייה עיקר כי כתיבי בתורה תחלה בנדבה כתיבי דכתב אם עולה קרבנו מן הבקר ואם זבח שלמים קרבנו אשם חלוי עיקר שלו בחובה כתיב ולא בנדבה:

אמאי פטר ר"ש שחיטה ראויה היא. הקשה הר"ר משה ז"ל ליעקי דאמר ר' שמעון פוטר. מאותו ואת בנו: **שחיטה שחיטה לחויב.** בשלמים כגון הא לתמיהא בתמיה ממייס נמנו: **אחת שחיטה לחויב.** בשלמים: **וכי תימא קסבר ר"ש עגלה בשחיטה כשרה.** לכפרתה והויא לה שחיטה שחיטה לחויב לתמיה (ו) עין משפט ומתניתא קתני ר' שמעון פוטר. מאותו ואת בנו: **שחיטה שחיטה לחויב.** בשלמים כגון הא לתמיהא בתמיה ממייס נמנו: **אחת שחיטה לחויב.** בשלמים: **וכי תימא קסבר ר"ש עגלה בשחיטה כשרה.** לכפרתה והויא לה שחיטה

(ו) גמ' חיטה כן אם עד: (ב) שם ממצוה וכלל שעשה שלילה החוא היא: (ג) שם מי שנח על ידו ספק: (ד) שם מפני שמכשרת כל"ע ומיכא שהיא ממקך: (ה) שם ממעלקה נודע לה הרי זו מקבל: (ו) רש"י ד"ה וכי תימא וכו' למילף משום דשחיטה במקום: (ז) ד"ה מכפר שאר חטאות: (ח) ד"ה על שחטאת לספק כל"ע ומיכא נמי ממקך: (ט) תוס' ד"ה ממילי וכו' ומ"ש עבדה לבתה דמיירינהו: (י) ד"ה ומגלי סבר וכו' וקשה וכו' דצפרי: (כ) בא"ד והלל גלף שחוטה ממכשרי: (ל) בא"ד ועוד כ"ל בהך דקידושין התם: (מ) בא"ד כ"ל מדה אשר לא תמלנו לנרמז: (נ) בא"ד ות"ח ומדזה אשר לא תמלנו חיכי ממעמט מינה מיכוח וכו' וי"ל דכיון דגלי:

הגהות הב"ח

(א) גמ' חיטה כן אם עד: (ב) שם ממצוה וכלל שעשה שלילה החוא היא: (ג) שם מי שנח על ידו ספק: (ד) שם מפני שמכשרת כל"ע ומיכא שהיא ממקך: (ה) שם ממעלקה נודע לה הרי זו מקבל: (ו) רש"י ד"ה וכי תימא וכו' למילף משום דשחיטה במקום: (ז) ד"ה מכפר שאר חטאות: (ח) ד"ה על שחטאת לספק כל"ע ומיכא נמי ממקך: (ט) תוס' ד"ה ממילי וכו' ומ"ש עבדה לבתה דמיירינהו: (י) ד"ה ומגלי סבר וכו' וקשה וכו' דצפרי: (כ) בא"ד והלל גלף שחוטה ממכשרי: (ל) בא"ד ועוד כ"ל בהך דקידושין התם: (מ) בא"ד כ"ל מדה אשר לא תמלנו לנרמז: (נ) בא"ד ות"ח ומדזה אשר לא תמלנו חיכי ממעמט מינה מיכוח וכו' וי"ל דכיון דגלי:

רבינו גרשום

בהנאה: עגלה ערופה אימתי נאסרת בהנאה רב המנונא אמר מחיים. משמע יריידתה לנחל איתן: השוחט פרת חטאת כו' ר' שמעון פוטר משום אותו ואת בנו. דר' שמעון סבר שחיטה שאינה ראויה לאכילה לא שמה שחיטה ופטור ורבנן סברי שמה שחיטה וחייב משום אותו ואת בנו: אלא אי אמרת לאחר עריפה. אסור בהנאה ולא קודם: אמאי פטר ר' שמעון. כי שחטה קודם עריפה והא שחיטה ראויה היא דאכתי אינה אסורה בהנאה: וכי תימא סבר ר' שמעון עגלה בשחיטה כשרה. דשחיטת עגלה במקום עריפה היא דשחיטתה אוסרתה בהנאה כמו עריפה: והתנן הכשר בפרה כו'. אישתיק. רבה: לבתר דנפק. רב המנונא: אמר רבה מ"ט לא אמרי ליה דר' שמעון. סבר עגלה בשחיטה כשירה ושחיטתה היא אוסרתה בעריפה ולא היא אוסרתה ראויה: ורב המנונא סבר. א"כ לא נשתמיט רבי. אלא לאו שי"מ מחיים אסור בהנאה ובהכי פליגי כדאמינא: אמר רבא מנא אמינא לה. דלאחר עריפה אסור בהנאה: מדתנן עגלה וכו' אלא אם עד שלא נערפה נמצא ההורג תצא ותרעה בעדר ואי אמרת מחיים אסורה משעת יריידתה אמאי תצא כו'. תני אם עד שלא נראית לעריפה כלומר אם קודם יריידתה לנחל איתן שנראית לעריפה נמצא ההורג תצא ותרעה בעדר. הא מאחר שיריידה שנראית לעריפה אפי' מחיים אסורה: ראי ס"ד מחיים אסורה היכי אמר ביפרה ספיקה הא עדיין כשנמצא ההורג עדיין לא כיפר דאכתי לא נערפה ואמאי תקבר. אמר לך רב המנונא תנאי היא ואנא דאמרי כדאי תנא דבי ר' ישמעאל: נאמר מכשיר ומכפר בפנים. היינו אשם מצורע שטעונין לסיכה בקודש ומכפר היינו חטאת מצורע ועשיריתהם בפנים היא בעזרה: ונאמר מכשיר ומכפר בחרץ. היינו צפור שחוטה דמצורע שמכשירו לסיכה למחנה מכפר בחרץ היינו עגלה ערופה מה מכשיר ומכפר האמור בפנים עשו בו מכשיר כמכפר דזה זה אסורין בהנאה מחיים משעה שהקדישן אף מכשיר ומכפר האמור בחרץ עשו בו מכשיר כמכפר בחרץ היינו צפור משנולחת בהנאה מחיים. ואיכא דאמרי מכשיר כמכפר בחרץ היינו צפור משנולחת דמצורע דאסורה בהנאה מחיים עד שעת שליחה אבל לאחר שליחה מותר בהנאה דלא אמרה תורה שלח לתקלה: תוץ מאחר יוה"כ יום אחד. לפי שאותו יום עדיין לא בא לידי ספק איסור: אמר המנון כו'. וחכמים אומרים אין מביא אשם חלוי על שאר ספק איסור אלא על ספק דבר שחייבין על דזנו כרת ושגגתו חטאת: אי ס"ד חובה היא. ומכפרת כפרה גמורה כשאר חובות א"כ מיהיידע ליה אמאי מייתי חטאת הא כפרה עליה אשם חלוי: ורבנן אמרי עולה ושלמים כו' אבל חטאת ואשם חובה ניתנו ואשם חלוי נמי חובה ואי אמרת א"כ אמאי מייתי חטאת בהריה כשיודע לו לו [קשיא] אשם חלוי לא הוי חובה לכפר כפרה גמורה אלא להכי אתא לכר': א"ל אמרי לך רבנן עולה ושלמים. אע"ג דאתו נמי בחובה שלמים כגון שלמי עצרת [עולה כגון] עולת ראייה עיקר כי כתיבי בתורה תחלה בנדבה כתיבי דכתב אם עולה קרבנו מן הבקר ואם זבח שלמים קרבנו אשם חלוי עיקר שלו בחובה כתיב ולא בנדבה:

(ג) א"ר ינאי גבול שמעתי בה ושכחתי ונסבין חברייא למימר א"ירידתה לנחל איתן אוסרתה אמר רב המנונא מנא אמינא לה דתנן השוחט פרת חטאת ושור הנסקל ועגלה ערופה ר"ש פוטר וחכמים מחייבין בשלמא לדידי דאמינא מחיים בהא פליגי ר"ש ורבנן דר"ש סבר שחיטה שאינה ראויה לא שמה שחיטה ורבנן אמרי שחיטה שאינה ראויה שמה שחיטה אלא אי אמרת לאחר עריפה אמאי פטר ר"ש (ו) שחיטה ראויה היא וכי תימא סבר ר"ש עגלה בשחיטה כשרה (ז) והתנן בפרה פסול בעגלה (ח) ערופה פסול בפרה כשר בעגלה ערופה פרה בשחיטה כשרה בעריפה פסולה עגלה בעריפה כשרה בשחיטה פסולה אישתיק לבתר דנפק אמר מאי טעמא לא אמינא ליה דר"ש סבר עגלה בשחיטה כשירה ורב המנונא אמר לך לא נשתמיט תנא דנשמעינן עגלה בשחיטה כשרה דתימא ר"ש היא אמר רבא מנא אמינא לה מדתנן (ז) עגלה ערופה אינה כן (ט) (י) עד שלא נערפה תצא ותרעה בעדר ואי אמרת מחיים אמאי תצא ותרעה בעדר הא איתסרא לה מחיים תני עד שלא נראית בעריפה אימא סיפא משנערפה תקבר במקומה תני משנראית לעריפה אם כן אימא סיפא שעל הספק באה מתחלה כיפרה ספיקה והלכה לה ואי מחיים עדיין לא ביפרה (ג) ספיקתה תנאי היא (כ) דתניא נאמר מכשיר ומכפר בפנים ונאמר מכשיר ומכפר בחרץ מה מכשיר ומכפר האמור בפנים עשה בו מכשיר כמכפר אף מכשיר (ל) [ומכפר] האמור בחרץ עשה מכשיר כמכפר: **מתני'** (מ) ר"א אומר מתנדב אדם אשם תלוי בכל יום ובכל (נ) עת שירצה הוא היה נקרא אשם חסידים אמרו עליו על בבא בן בוטא שהיה מתנדב אשם תלוי בכל יום חוץ מאחר יום כיפורים יום אחד אמר (ס) המעון הזה אילו היו מניחין לי הייתי מביא אלא אומרים לי המתין עד שתכנס פ [לבית] הספק (ע) וחכ"א אין מביא אשם תלוי אלא על (פ) שזדונו כרת ושגגתו חטאת (צ) חייבי חטאות ואשמות ודאין שעבר עליהן יום הכיפורים חייבין להביא לאחר יום הכיפורים (ק) וחייבי אשמות תלויין פטורין (ר) מי שבא (ש) בידו ספק עבירה ביוה"כ אפילו עם חשיכה פטור שכל היום מכפר האשה שיש עליה חטאת העוף ספק ועבר עליה יוה"כ חייבת להביא לאחר יום הכיפורים מפני (ת) שהיא (א) מכשרת לאכול בזבחים (ב) חטאת העוף הבאה על הספק אם משנמלקה נודע (ג) (ד) תקבר: **גמ'** מ"ט דר' אליעזר אי ס"ד חובה היא (ה) מתיידע ליה אמאי מייתי חטאת אלא ש"מ נדבה היא ורבנן עולה ושלמים הוא דאתו בנדר ונדבה אבל חטאת ואשם חובה ניתנו ואשם תלוי היינו טעמא דמייתי מקמי דמתיידע ליה להגן עליו מהתורה חסה על גופן של ישראל א"ל רב אחא בריה דרבא לרב אשי דילמא אשם תלוי כעולה ושלמים (ו) מה עולה ושלמים דאתו בחובה (ז) ואתו בנדבה אשם תלוי נמי דאתי בחובה אתי נמי בנדבה א"ל עולה ושלמים עיקר בנדבה כתיבי אשם תלוי עיקר בחובה כתיב (ח) תני רבי (ט) חייא קמיה דרבא אשם

(ג) [חטאת העוף כר'] הספק. נדה תוס' ד"ה ומביא (ד' ע ע"ב): (ד) נדע לה הרי זו תקבר: (ה) היא כר' מתידע: (ו) על תיבת מה נרשם עליו קו מלמעלה להורות כי לפ"ד ראוי למחקו: (ז) בחובה אתו נמי בנדבה כר' נמי אע"ג דאתי: (ח) כתיב. ס"א הנא ראות ר' נחמן: (ט) ר' חנינא תיבת חייא נמחק: (י) על תיבת ושמעמ נרשם עליו קו מלמעלה להורות כי לפ"ד ראוי למחקו: (יא) מה"ד כשר בפרה ראות דת' נמחק: (יב) כן כאשם תלוי דבהא כר' רבנן כאשם אלא אם: (יג) ממכפר כ"ש דילקי מכפר: (ד) חטא שום תיבת או נמחק: (טו) משה מפנוטיהא לישני: (טז) כדאיתא בפ' שני: (יז) לתנא לקרותו שחיטה דהתם: (יח) ודוחק דא"כ עיקר ההוכחה הוא חוץ מן הספר ורבינו מפרש אות י' נמחק:

(יט) ממכשיר ר"ל שחסר כאן רעיין בתוס' קדושין: (כ) ועוד יש לתרץ ההיא דהתם דעל כרחך: (כא) ור"ל כיון דגלי:

(ג) ר"ש. עי' תוס' מנחות (לף קלא ע"ב): (ב) בעגלה כשר בעגלה פסול בפרה על תיבת ערופה נרשם קו מלמעלה להורות כי לפ"ד ראוי למחקו ובמשנה בחולין ליתא תיבה זו: (ג) כיפרה ספיקה תנאי היא דתנא דבי רבי ישמעאל ואמר עיין בערוך ערך

(ד) מכפר האמור: (ה) שתכנס לבית הספק: (ו) על דבר שזדונו כרת: (ז) הכיפורים חייבי אשמות: (ח) שבא לידו ספק: (ט) משכחתה לאכול בזבחים נ"ב). תכפיל נמי היכופרים (חולין פב). יריידתה לנחל איתן. היינו הגומות לה שם עריפה ולומקום (קדושין נז). עגלה ערופה אינה כן. כלומר תני לרבנן, דאם עד שלא נערפה נמצא ההורג תצא ותרעה בעדר (ע"ז כב:) כלומר תוץ (סוטה מז. חולין פב.). והכי גמ' לית ליה הכי דתניא כאמה חיכמי עגלה ערופה נמלקת מחיים ויריידתה לנחל איתן ולומקום (סוטה מז.). נאמר מכשיר ומכפר בפנים. מכשיר בפנים, אשם מצורע (קדושין נז. חולין קמ.). ומשנתו מחוסרי כפרה ומיום ושלמות שחיטתן בצפון (חולין שם) ולהכשירן בקדשים (חולין שם) מכפר בפנים, כל מעשיו ומחשבתו לשם (שם). כל הקרבנות (קדושין שם). ונאמר מכשיר ומכפר בחוץ. מכשיר בחוץ, לפרי מצורע שהן לטהר (חולין שם) לפרי מצורע מכשירי בחוץ הן, שהרי חוץ לעיר עשיית מעשה ולהכשיר את המצורע (קדושין שם) מכפר בחוץ, עגלה ערופה (שם) שעיר המשתלח (חולין שם). **בפנים עשה בו מכשיר ומכפר.** לו חילק בין אשם מצורע לשאר אשמות (קדושין שם) ככל מיני קרבות ומוקדש שהרי גם המכשירין קרבים מאחורין שלהן (חולין שם). **בחוץ עשה מכשיר.** לפניהם, ומכפר. שעיר המשתלח, לפטור בחוצה, דבעי לפני השם, שבחוץ שיפול הגורל לשם יהיה לפני לעזאזל (שם). **מתנדב אדם אשם תלוי בכל יום.** שלא לקבוע לו זמן קרבנו שהרי אדם אשם תלוי בכל יום. שלא יקבע לו זמן שיהו עומד בספק חטאת (בחולין עג). שכל יום הוא עומד בספק חטאת ולכו נוקפו אחת מאת חטאת ומליגו שהכשיר לכחוזק ספק ספק חטאת בספק חטאת, והלי נמי לגן קסלי לכל יומא בספק חטאת קלי (חולין מא:). **המעון הזה.** שנושב (לעיל ח.). כמיש המקדש נמצע (רשב"ם ב"ב קסו). **המתין עד שתכנס לבית הספק.** כלומר המתן עד למחר שיש ספק אחת מאלו היום, אבל מלפני יום הכפורים אין לומר כך, דהא כיפר עליו יום הכפורים על ספקו, דתניא מיני חטאות תלויין שעבר עליהן יום הכפורים פטורין (לעיל יח.). **וחייבי אשמות תלויין פטורין.** דיום הכפורים מכפר עליהן (יומא פה:).

שיטה מקובצת

(ו) ר"ש. עי' תוס' מנחות (לף קלא ע"ב): (ב) בעגלה כשר בעגלה פסול בפרה על תיבת ערופה נרשם קו מלמעלה להורות כי לפ"ד ראוי למחקו ובמשנה בחולין ליתא תיבה זו: (ג) כיפרה ספיקה תנאי היא דתנא דבי רבי ישמעאל ואמר עיין בערוך ערך

(ד) מכפר האמור: (ה) שתכנס לבית הספק: (ו) על דבר שזדונו כרת: (ז) הכיפורים חייבי אשמות: (ח) שבא לידו ספק: (ט) משכחתה לאכול בזבחים נ"ב). תכפיל נמי היכופרים (חולין פב). יריידתה לנחל איתן. היינו הגומות לה שם עריפה ולומקום (קדושין נז). עגלה ערופה אינה כן. כלומר תני לרבנן, דאם עד שלא נערפה נמצא ההורג תצא ותרעה בעדר (ע"ז כב:) כלומר תוץ (סוטה מז. חולין פב.). והכי גמ' לית ליה הכי דתניא כאמה חיכמי עגלה ערופה נמלקת מחיים ויריידתה לנחל איתן ולומקום (סוטה מז.). נאמר מכשיר ומכפר בפנים. מכשיר בפנים, אשם מצורע (קדושין נז. חולין קמ.). ומשנתו מחוסרי כפרה ומיום ושלמות שחיטתן בצפון (חולין שם) ולהכשירן בקדשים (חולין שם) מכפר בפנים, כל מעשיו ומחשבתו לשם (שם). כל הקרבנות (קדושין שם). ונאמר מכשיר ומכפר בחוץ. מכשיר בחוץ, לפרי מצורע שהן לטהר (חולין שם) לפרי מצורע מכשירי בחוץ הן, שהרי חוץ לעיר עשיית מעשה ולהכשיר את המצורע (קדושין שם) מכפר בחוץ, עגלה ערופה (שם) שעיר המשתלח (חולין שם). **בפנים עשה בו מכשיר ומכפר.** לו חילק בין אשם מצורע לשאר אשמות (קדושין שם) ככל מיני קרבות ומוקדש שהרי גם המכשירין קרבים מאחורין שלהן (חולין שם). **בחוץ עשה מכשיר.** לפניהם, ומכפר. שעיר המשתלח, לפטור בחוצה, דבעי לפני השם, שבחוץ שיפול הגורל לשם יהיה לפני לעזאזל (שם). **מתנדב אדם אשם תלוי בכל יום.** שלא לקבוע לו זמן שיהו עומד בספק חטאת (בחולין עג). שכל יום הוא עומד בספק חטאת ולכו נוקפו אחת מאת חטאת ומליגו שהכשיר לכחוזק ספק ספק חטאת בספק חטאת, והלי נמי לגן קסלי לכל יומא בספק חטאת קלי (חולין מא:). **המעון הזה.** שנושב (לעיל ח.). כמיש המקדש נמצע (רשב"ם ב"ב קסו). **המתין עד שתכנס לבית הספק.** כלומר המתן עד למחר שיש ספק אחת מאלו היום, אבל מלפני יום הכפורים אין לומר כך, דהא כיפר עליו יום הכפורים על ספקו, דתניא מיני חטאות תלויין שעבר עליהן יום הכפורים פטורין (לעיל יח.). **וחייבי אשמות תלויין פטורין.** דיום הכפורים מכפר עליהן (יומא פה:).

מוסף רש"י

ונסבין חברייא למימר. ומכוונין התלמידין מדעתם לומר (בחולין שם). תכפיל נמי היכופרים. (חולין פב). יריידתה לנחל איתן. היינו הגומות לה שם עריפה (קדושין נז). עגלה ערופה אינה כן. כלומר תלוי לרבנן, דאם עד שלא נערפה נמצא (ע"ז כב:) כלומר תלוי (סוטה מז. חולין פב.). והכי גמ' לית ליה הכי דתניא כאמה חיכמי עגלה ערופה נמלקת מחיים ויריידתה לנחל איתן ולומקום (סוטה מז.). נאמר מכשיר ומכפר בפנים. מכשיר בפנים, אשם מצורע (קדושין נז. חולין קמ.). ומשנתו מחוסרי כפרה ומיום ושלמות שחיטתן בצפון (חולין שם) ולהכשירן בקדשים (חולין שם) מכפר בפנים, כל מעשיו ומחשבתו לשם (שם). כל הקרבנות (קדושין שם). ונאמר מכשיר ומכפר בחוץ. מכשיר בחוץ, לפרי מצורע שהן לטהר (חולין שם) לפרי מצורע מכשירי בחוץ הן, שהרי חוץ לעיר עשיית מעשה ולהכשיר את המצורע (קדושין שם) מכפר בחוץ, עגלה ערופה (שם) שעיר המשתלח (חולין שם). **בפנים עשה בו מכשיר ומכפר.** לו חילק בין אשם מצורע לשאר אשמות (קדושין שם) ככל מיני קרבות ומוקדש שהרי גם המכשירין קרבים מאחורין שלהן (חולין שם). **בחוץ עשה מכשיר.** לפניהם, ומכפר. שעיר המשתלח, לפטור בחוצה, דבעי לפני השם, שבחוץ שיפול הגורל לשם יהיה לפני לעזאזל (שם). **מתנדב אדם אשם תלוי בכל יום.** שלא לקבוע לו זמן שיהו עומד בספק חטאת (בחולין עג). שכל יום הוא עומד בספק חטאת ולכו נוקפו אחת מאת חטאת ומליגו שהכשיר לכחוזק ספק ספק חטאת בספק חטאת, והלי נמי לגן קסלי לכל יומא בספק חטאת קלי (חולין מא:). **המעון הזה.** שנושב (לעיל ח.). כמיש המקדש נמצע (רשב"ם ב"ב קסו). **המתין עד שתכנס לבית הספק.** כלומר המתן עד למחר שיש ספק אחת מאלו היום, אבל מלפני יום הכפורים אין לומר כך, דהא כיפר עליו יום הכפורים על ספקו, דתניא מיני חטאות תלויין שעבר עליהן יום הכפורים פטורין (לעיל יח.). **וחייבי אשמות תלויין פטורין.** דיום הכפורים מכפר עליהן (יומא פה:).

יד א מיי' פי"ג מהל' רוצח ושמירת הנפש ה"ו:

טו ב מיי' פי"ב מהל' שחיטה הלכה ו:

טז ג מיי' פ"י מהלכות רוצח ושמירת הנפש הלכה ח:

יז ד מיי' פ"ח מהל' שגגות הלכה ג:

יח ה מיי' פ"ע מהל' שגגות הלכה טו:

יט ו מיי' פ"ח מהל' פסולי המוקדשין הל' יב: